

**PENERANGAN INFOGRAFIK RINGKASAN KESELURUHAN
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA (LKAN) TAHUN 2021 SIRI 1
MENGENAI AKTIVITI KEMENTERIAN DAN PENGURUSAN SYARIKAT
KERAJAAN NEGERI SABAH**

1. Infografik ini menunjukkan ringkasan keseluruhan bagi buku LKAN Tahun 2021 Siri 1 mengenai Aktiviti Kementerian dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Sabah. LKAN Tahun 2021 Siri 1 ini melaporkan tiga tajuk pengauditan, iaitu satu tajuk di bawah pengauditan prestasi mengenai aktiviti kementerian serta dua tajuk berkaitan pengurusan syarikat Kerajaan Negeri Sabah.

1.1. Pengauditan Aktiviti Kementerian

**- Pengurusan Program *Sabah We Care* Pakej Bantuan Covid-19
Kerajaan Negeri Sabah [Peruntukan Diluluskan: RM653.22 juta]**

- a. Pengauditan prestasi yang dilaksanakan melibatkan Kementerian Kewangan Negeri Sabah. Objektif program adalah untuk memberikan bantuan bagi meringankan beban dan kesulitan hidup pelbagai lapisan masyarakat yang terjejas akibat penularan wabak Covid-19.
- b. Kajian ini melaporkan aspek pencapaian output, pencapaian keberhasilan dan pengurusan program seperti berikut:

i. Pencapaian Output

- Pencapaian output prestasi agihan di bawah Langkah 1, 2 dan 3 adalah baik kerana mencapai sasaran. Prestasi agihan di bawah Langkah 4 dan 5 adalah memuaskan kerana 75.4% telah diagihkan.

ii. Pencapaian Keberhasilan

- Sejumlah RM179.07 juta telah dibelanja/diagih di bawah Langkah 1, 2, 4 dan 5 dan dimanfaatkan oleh 392,829 Ketua Isi Rumah (KIR)/orang/jabatan.
- Perbelanjaan/agihan bantuan dalam tempoh PKP hingga PKPB berjumlah RM159.12 juta (88.9%) telah memberi manfaat kepada 372,813 KIR/orang/ jabatan. Bagaimanapun, sejumlah RM19.95 juta (11.1%) dibelanja/diagih selepas tempoh PKPB bagi manfaat 20,016 KIR/orang/jabatan.

iii. Pengurusan Projek/Program

Kelemahan dalam pengurusan bagi pengauditan tersebut adalah seperti berikut:

- RM1.52 juta (3.4%) berbanding RM44.99 juta merupakan perbelanjaan bukan bersifat kecemasan;
- pelitup muka (27,720 kotak) dan *hand sanitizer* (60,177 botol) tidak diagihkan dengan segera dan disimpan sebagai stok;
- agihan bakul makanan tidak mematuhi jenis, kuantiti barang dan nilai yang ditetapkan; dan
- dokumen penerima bantuan tidak diselenggara dengan teratur.

1.2. Pengauditan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Sabah

a. Sabah Urban Development Corporation Sdn. Bhd. (SUDC) [Modal Berbayar: RM40 juta]

i. Rumusan bagi perkara utama yang dilaporkan adalah seperti berikut:

- objektif penubuhan SUDC belum tercapai sepenuhnya antara lain disebabkan tidak melaksanakan aktiviti promosi pembangunan hartanah yang ditetapkan dalam objektif syarikat; dan
- tadbir urus korporat kurang memuaskan kerana tujuh daripada sembilan amalan tadbir urus korporat tidak diamalkan sepenuhnya.
- Pengurusan aktiviti mendapati kelemahan seperti berikut:
 - Projek Seri Sutura Residence catat pulangan atas pelaburan sebanyak 19.8%. Projek Sipitang Commercial Development adalah sebanyak 26.3%. Bagaimanapun, aliran tunai yang dijana tidak mencukupi bagi membiayai kos operasi syarikat;
 - pembayaran balik pinjaman Perbadanan Pembangunan Ekonomi Negeri Sabah (SEDCO) yang tidak konsisten menyebabkan tanggungan liabiliti syarikat semakin meningkat; dan

- aset semasa SUDC sukar dicairkan menunjukkan SUDC tidak berkemampuan untuk membayar liabiliti jangka pendek dengan menggunakan aset semasanya.
- Kedudukan kewangan SUDC didapati kurang stabil kerana jumlah liabiliti yang semakin meningkat dan mengalami defisit tunai akhir tahun pada 2018, 2019 dan 2020.

b. Sabah Livestock Dairies Breeder Sdn. Bhd. (SLDBSB)
[Modal Berbayar: RM 2]

- i. Rumusan bagi perkara utama yang dilaporkan adalah seperti berikut:
- objektif penubuhan syarikat bagi memberi tumpuan kepada aktiviti nilai tambah produk tenusu belum dapat direalisasikan; dan
 - tadbir urus korporat kurang memuaskan kerana lima daripada sembilan amalan tadbir urus korporat tidak diamalkan sepenuhnya.
 - Pengurusan aktiviti mendapati kelemahan seperti berikut:
 - aspek penyediaan infrastruktur ladang tidak mengikut sepenuhnya panduan Jabatan Perkhidmatan Veterinar (JPV) Sabah;
 - dua daripada tujuh jentera ladang tidak dibaiki sejak rosak pada bulan Mac dan Jun 2021;
 - keperluan makanan lembu tenusu tidak mencukupi; dan
 - SLDBSB tidak mempunyai Veterinar bagi menyediakan program kesihatan lembu tenusu.
 - SLDBSB bergantung kepada dana pendahuluan yang diterima daripada Lembaga Kemajuan Tanah Negeri Sabah bagi membiayai operasi syarikat.

2. Sebanyak 14 syor Audit telah dikemukakan kepada kementerian dan pihak yang berkepentingan untuk diambil tindakan bagi penambahbaikan perkara yang dilaporkan.